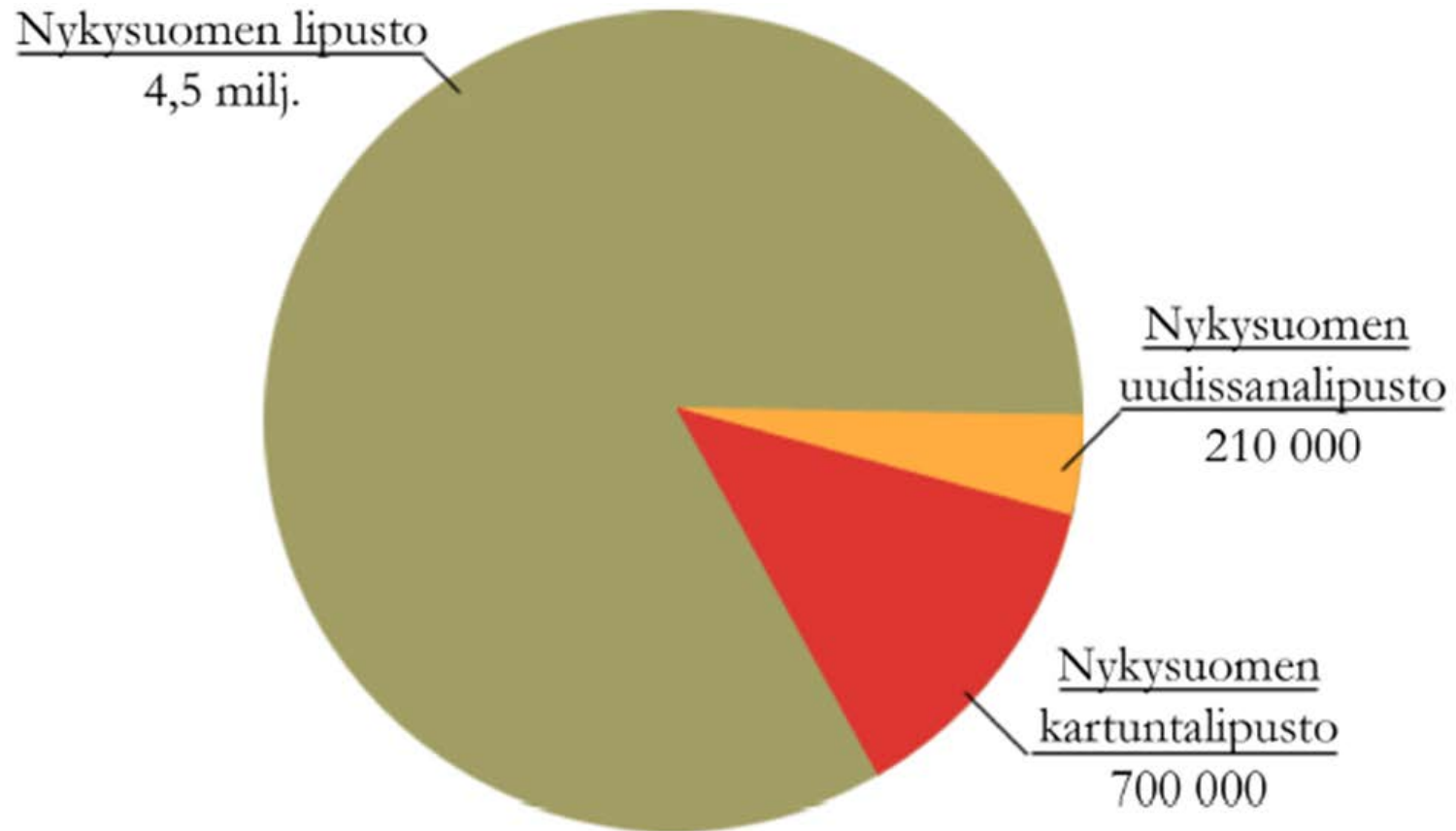

Uudissanoja ananastukasta älyhousuihin

Riitta Eronen
Tukholma 10.4.2015

Vuoden sanoja – ja viiden vuoden

2014 ananastukka, hybridisota, kuittipakko, matkasynnytys, selfiekeppi, älyhousut

2013 aivohaveri, iso kuva, pätkäpaasto, selfie, seisomapöytä (~ nostopöytä)

2012 aihetunniste = hashtag; appsi = sovellus; esinetulostus = 3D-tulostus; kansalaisaloite; kaukaloväkivalta

2011 AVH, avh (lyh.) = aivoverenkiertohäiriö; ekoluokka; jytky; karppi, marthailla, sote-ala; twiitata/ tviitata; tuubihuivi; vauvamaha

2010 ELY, ely (lyh.); normipäivä; prinsessapari; Ruotsidemokraatit, stroke; tykkääjä; vihapuhe

Ananastukka ja älyhousut?

ananastukka, palmutukka hiusmalli, jossa hiukset ovat hyvin lyhyet sivulta ja takaa mutta pidemmät pään päällä

Älyhousut urheilijoille ja kuntoilijoille tarkoitettut lyhyet housut, joihin on kudottu lihasten toimintaa mittaavia antureita

Sanapöimintoja - Kotimais... x Kotimaisten kielten keskus ... x Kotimaisten kielten keskus ... x Kotimaisten kielten keskus ... x +

www.kotus.fi/?s=6570

Useimmin avatut Getting Started

4 Kanavat Sivu Resurssit Käyttäjähallinta Palvelu Verkkokauppa Ohjeet Kirjautu ulos

Sanapöimintoja

2013
2012
2011
2010

Shun ankkurilinkit poissa käytössä.
Ota toiminto käyttöön

+ Lisää uusi sisältö

Perussisältö

Sanapöiminnot

Sanatietokantaa käytetään Kielitoimiston sanakirjan, kielenhuollon ja muun tutkimuksen tarpeisiin. Sanat ovat kiinnostavia myös yleisestä näkökulmasta: kertovathan ne vuoden tapahtumista ja ilmiöistä niin koti-Suomessa kuin maailmallakin. Alla oleva luettelo on näyte poimituista sanoista (ei siis lista "virallisista suosituksista"). Vielä ei voi tietää, mitkä poimituista sanoista jäävät kieleen ja löytävät ehkä tiensä sanakirjaankin, mitkä taas osoittautuvat päiväperhoiksi.

[Sanapöimintoja 2013](#)

[Sanapöimintoja 2012](#)

[Sanapöimintoja 2011](#)

[Sanapöimintoja 2010](#)

10:57
1.10.2014

Kotuksen verkkosivu-uudistus

”Ilmianna uudissana!”

Uudissanataululta elo-syyskuussa 2014

design-hedelmä

katulavataanssit

pakotejuusto ~ Putin-juusto ~ Venäjä-juusto

toverivoi

tuunake

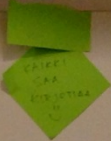
sateenvarjovallankumous

Uudissanataululta helmi-maaliskuussa 2015

*vauvakuiskaaja, käpertymiskestit,
digitestamentti, trollitehdas,
jääkylpy, somekätilö, hoivataide,
jäähyväisvero, tubettaja*

LOKAKUU

MERKITSE SANAN ETEEN *, JOS OLET KIRJANNUT
SEN "SAKKEEN"
MERKITSE SANAN JÄLKEEN LÄHDE JA NIMESI!

manboobsit_{LN} ("miesten rinnat")

* poliisirotta (metro, RE)

* mobiilihässäkä (laite, jolla pääsee nettiin, Pelastuskeskus Lapset ry:n edustaja, MS)

megafonipolitiikka (TV-Tuomiojaja) /TK

* haittamaine

TV1:n jälkiviisaisissa

H. Hautalan maineesta
teknotutti (esim. iPad lapselle / HS, SS)

* mallehissi (=kabellin) / hiihtohissi (S TT RE)

* kiituroida ("Hannu Lintu [kapellimestari]
kiituroi estradilta TV-keskustelun", Ylen sis.
tiedotuslehti Linkki / MP)

mekkoileppi (NYT, HS, RE) TV/
kadokas (vrt. pudokas) TK
foliokattu^{kuusi} / HS / TK

nevari (Teflon brothers: IhoQ nevari → 21 v.
kidenopas / PK; nevari << never heard)

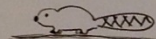
* tuplakuosi (kahta erilaista kuosia samassa / lilyfi - blogi
asussa, engl. double pattern) 18.9. / LN

* erokuva (Me Naiset / NH; vrt. hääkuva)

apteekkirokotus (suunnitteilla)
Karjalainen / L

* RÄYHÄGEENI (suomalaisilla, ihenee alkonin käytön yhteydessä)
ssjhtv3, MS

häsä
hästäke } "hashtag" Facebook / LAN
piitsomatto (nanotekn. sovellus) TK

* popupahtaa (> pop up, Markkinointi & Mainonta / MP)

bandana (tiukka päähuvvi esim. lippiksen alla) ML
erit. räp-artisteilla

Sissihäät (pari menee salaa vihittäväksi
julkiselle paikalle) HS - blogit 17.10. / HL

* homosaatio (Nyt-liite, RK)
(homoude frekventtisestä)

aihetunniste; avainsana

engl. hashtag

Määritelmä tunniste, joka ohjaa viestin tai keskustelun haluttuun paikkaan tai jonka avulla voi hakea tiettyyn aiheeseen liittyviä viestejä tai keskusteluja

Huomautus Aihetunnisteita käytetään esimerkiksi Twitterin keskusteluissa. Niitä kutsutaan siellä avainsanoiksi. Twitterin avainsana koostuu #-merkistä ja sen perässä olevasta sanasta tai muusta merkkijonosta. Eräissä muissakin palveluissa aihetunniste muodostetaan samalla tavalla. Aihetunniste voi olla esimerkiksi #wikipedia.

#-merkkiä kutsutaan ristikkomeriksi tai ruuduksi. Arkityylissä #-merkkiä voidaan kutsua myös risuaidaksi.

Lähde Tietotekniikan termitalkoot, 2014-04-25

Kotuksen sanatietokanta ("sanaliput")

Hakusana aihe|tunniste (*viest.*)

Lähdetiedot Helsingin Sanomat, s. B 20, 30.9.2014

Konteksti MTV:n Some-tv-mittari laskee, kuinka monta kertaa kutakin tv-ohjelmaa käsittelevä avainsana eli niin sanottu aihetunniste on mainittu päivän aikana. Esimerkiksi Vain elämää -viesteihin lisäämään merkkijono #vainelämää ja Big Brother -viesteihin #bbsuomi.

Kirjaaja Heinonen, Tarja (*kirjattu 30.9.2014*)

Haettiin "hashtag" Kielitoimiston sanakirjasta

hashtag⁵ [häštäg] (taivutus: hashtagi/a t. -ä, -lla t. -llä jne.) = aihetunniste.

yks. nom. hashtag

yks. gen. hashtagin

yks. part. hashtagia, hashtagiä

yks. ill. hashtagiin

mon. nom. hashtagit

mon. gen. hashtagien

mon. part. hashtagreja, hashtagreja

mon. ill. hashtageihin

Taivutus

Ylen esimerkki

shoutbox > lähetyksikkuna

streaming, striimaus > suoratoisto

hashtag > aihetunniste, tunniste

Hakusana	eHealth
erikoisala	lääk.
lähde	lääketieteen sanastolautakunta 2014, Sari Maamies
asiasana	
konteksti	Aikakauskirja Duodecimin toimituksessa on keskusteltu termin eHealth suomenkielisestä vastineesta ja ehdotettu termiä sähköinen terveysterveyspalvelu. Myös sanastolautakunta piti tätä mahdollisena vastineena. Osin tämä termi voi korvata myös telelääketiede-termin, mutta termit eivät sanastolautakunnan mielestä kuitenkaan ole täydet synonyymit.
kiti	kiti1

Kielitoimiston sanakirja 2004, 2006, 2008, 2012 (x 2)

Uusin versio verkkoon 2014

Uusia hakusanoja 2014

esinetulostus, hashtag,
joukkorahoitus, kyberhyökkäys ~
verkkohyökkäys, pilvipalvelu, pussikas,
siilikäs, stalkata, stalkkeri, striimaus ~
suoratoisto, talvimasennus (vrt.
kaamosmasennus), tukiviittoma,
tviitata, työssäkäyntialue,
vaaratiedote, veronumero, villiyrtti,
väistötila

Poistettuja

aineistokoe

batonki

diakoniaompeluseura

ekolääni

kieppo (roll-on)

koulutoimentarkastaja

luvake (franchising)

vartalosukka (bodystocking)

Uusia normeja sanakirjassa

alkaa tekemään

haltia

vuori

vuorellinen, vuoreton

”neekeri” us. halv. > vanh. tai halv.

Sanatkin mediatapahtumia

”Vuoden sanojen” ilmestyminen

selfiekeppi

lörtsy

halpuuttaa (tammikuun sana)

jäähyväisvero (maaliskuun sana)

nettiraivo, someraivo... (stroke, persu)

Sanakisat: selfie

meitsie, määliö, meikelö, ihtiö, pärstiö, lärviö, minäke, omake, itseke, omakas, itselö, meitsi, omis, itsemö, itsari pläsibö, pärstäke, egokki, meikiö, tyrkyke, leuhkis, hölmiö, räpsy, pölhiö, ite, omio, itsentö, itsennös.

”Aristoteleen kantapään Facebook-ryhmässä suosituimmat olivat ykkösenä *meitsie* ja kakkosena *omakuva*, johon usein linkittyi lyhenne *omis*.” (Pasi Heikura, Aristoteleen kantapää, Yle)

Jenni Haukion ehdotus *omaotos*.

Uusi jytky?

jytky, antijytky, sixpack, pätkähallitus

kestävyysvaje, sote-sota, oleskeluyhteiskunta

rakennepaketti, soinismi, pakote, vastapakote

Wau, kääk ja pus Kielitoimiston sanakirjaan

Kääk, mikä muodonmuutos

Voi ällö, yök ja plääh

Auts! Brittikaunotar poseeraa

Äh, miten turha jäähy

No höh!

Vau, oletko nähnyt tällaista lattiaa

Wau, mikä kaunotar

emoji

(vs., viest., tietotekn., jap.)

Lähdetiedot Helsingin Sanomat, s. B 8, 3.2.2015

Konteksti JAPANILAISET käyttävät tekstiviesteissä hyvin laajasti emoji-kuvia. Sana emoji tarkoittaa kuvakirjoitusmerkkiä. Emojien käyttö on levinnyt myös muualle maailmaan ja muihin viestinnän muotoihin. Ne saatetaan jo kokea yhtä luonnollisina kuin välimerkit. Emoji-kuvia on myös standardoitu suuri määrä kansainväliseen merkistöstandardiin Unicodeen.

[Wikipedia: Emoji (絵文字 (えもじ)?, Japanese pronunciation: [emodʒi]) Originally meaning pictograph, the word emoji literally means "picture" (e) + "character" (moji).]

Kommentti Ks. kuva: P:\sanalippu\sanalippukuvia

Kirjaaja Heinonen, Tarja (kirjattu 3.2.2015)

emoji-kieli

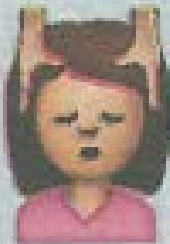
(vs., merkitys, viest., teletekn., kiel., jap.)

Lähdetiedot Helsingin Sanomat 28.3.2015

Konteksti Emoji-kielen käyttäminen kysyy mielikuvi-
tusta. Yksi merkki saattaa toimia niin verbinä, subs-
tantiivina kuin adjektiivinakin. Ja vaikkapa HS:n ta-
loussivujen otsikot eivät helposti emojiksi taivu.

– – tammikuussa brittilehti Guardian käänsi Yhdys-
valtain presidentin Barack Obaman liittovaltion tilaa
käsittelevän puheen emojiksi.

Kirjaaja Joki, Leena *(kirjattu 30.3.2015)*

"Perillä mökillä. Bikinikeli ja mieli korkealla!"

"Ok! Ottakaahan rennosti ja terkut emännälle. Olen kiltisti töissä."

www.kotus.fi

- Kirjoituksia ja keskustelua kielestä, blogi
- Suomen kielen lautakunnan suosituksia
- Usein kysyttyä; ohjeita; testejä
- Kuukauden sana, Vuoden sanat
- Nimiasiaa: esim. sukunimien taivutus
- Virkakielikampanja
- Tietoa murteista, Suomen murteiden sanakirja
- Ruotsin kielen osasto